

Recensie

Doel

Een recensie is een beoordeling van een literaire tekst, toneelvoorstelling of speelfilm. Het doel van een recensie is dat je de lezer van jouw lees- of kijkervaring overtuigt. Op die manier spoor je lezers van je recensie aan het boek wel of niet te lezen, wel of niet naar die voorstelling of film te gaan. In de eerste plaats geef je jouw mening over de literaire tekst, toneelvoorstelling of film, onderbouwd met argumenten. In de tweede plaats geef je informatie over de inhoud, de verhaalopbouw en de achtergronden. Centraal in de recensie staat dus je **persoonlijk waardeoordeel**.

In cursus 7 van je Theorieboek, paragraaf 2.2, vind je meer over de rol en betekenis van literaire recensies.

Schrijfwijze

Je schrijft je recensie in een persoonlijke stijl. Je waardeoordeel is persoonlijk en kun je in de ik-vorm formuleren. Breng variatie aan in je taalgebruik, woordkeuze en zinslengte. Formuleer helder en zorg vooral voor een logische argumentatiestructuur.

Structuur

De driedeling inleiding – kern – slot geldt ook voor de recensie.

Geef je recensie een **titel** en eventueel een ondertitel. De titel moet uitnodigen om te lezen.

Je kunt je recensie als volgt opbouwen.

- **Inleiding.**
 - a) Korte introductie van wat je hebt gelezen of gezien.
 - b) Vervolgens enige informatie over de auteur, de regisseur van het toneelstuk of de film, de plaats van het werk in het oeuvre, eventueel over het genre.
- **Kern.**
 - a) Eerst een korte inhoudsbeschrijving (samenvatting). Wees niet volledig, want je wilt dat je lezers het boek nog gaan lezen, of het toneelstuk of de film nog gaan bekijken. Verraad uiteraard niet de afloop van het verhaal.
 - b) Vervolgens een korte analyse van het verhaal. Je gaat in op de verhaalopbouw, de open plekken, de vertelwijze, verhaalmotieven, enzovoort.
 - c) Behandeling van wat je goed en minder goed aan het verhaal vindt. Dit deel van je recensie moet je met **argumenten** onderbouwen. Het is het belangrijkste deel van je recensie. Daarbij mag je citeren of korte beschrijvingen van scènes geven om je argumenten toe te lichten. Er zijn verschillende soorten argumenten:
 1. Argumenten over de personages en gebeurtenissen in relatie tot de werkelijkheid (realistische argumenten). Is het verhaal geloofwaardig, komen de personages levensecht over, zijn de gebeurtenissen voorstelbaar?
 2. Argumenten over de gevoelens die de tekst bij de lezer oproept (emotieve argumenten). Raakt het verhaal je? Hoe komt de sfeer van het verhaal over? Je gebruikt in je argumentatie bijvoorbeeld woorden als *beklemmend*, *meeslepend*, *fascinerend*, *aangrijpend*, *verrassend*, *ontroerend*.
 3. Argumenten over normen en waarden (morele argumenten). Wat is je oordeel over het standpunt dat of de houding die de personages innemen? Hoe reageren de personages op de gebeurtenissen? Handelen zij goed of slecht? Keur je hun handelen goed of juist af, en waarom? Word je geïnspireerd om na te denken over de normen en waarden van het verhaal?
 4. Argumenten over de opbouw van het verhaal (structurele argumenten). Wat vind je van de vorm en inhoud van het verhaal? Je gebruikt in je argumentatie bijvoorbeeld woorden als *samenhangend*, *eenheid*, *uitgebalanceerd*, *complex*.
 5. Argumenten over de stijl en formulering (stilistische of esthetische argumenten). Vind je het verhaal mooi, origineel, slap, of clichématig? Wat vind je van het literair taalgebruik: beeldspraak, stijlmiddelen, woordgebruik?
- **Slot.** Hierin geef je je **eindoordeel**, kort toegelicht met de belangrijkste argumenten. Ook geef je een advies voor je lezers die het boek nog niet hebben gelezen of die de voorstelling nog niet hebben bezocht.